

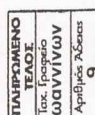

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 170

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

Διεύθυνση: Οπλ. Πουτέτση 16 - 45332 Ιωάννινα - τηλ.: 26510-70485 - e-mail: concost@otenet.gr

Κωδικός 2217

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Μια ευχάριστη έκπληξη είχαμε σε τελευταία επίσκεψη στα γραφεία του Δήμου Πωγωνίου. Ο Δήμαρχος κ. Κώστας Καψάλης μας έδειξε ένα προσχέδιο σήματος-ταυτότητας του Δήμου που επεξεργάστηκε καλλιτέχνης στον οποίο ανέθεσε την εκπόνησή του. Το έχει μάλιστα αναρτημένο και το θέτει σε «διαβούλευση» στους επισκέπτες, ζητώντας τη γνώμη τους. Στο σήμα αυτό κυριαρχεί μια Πωγωνήσια κεφαλή με τον παραδοσιακό κεφαλόδεσμο (ομπόλια) και συμπληρώνεται με ένα συμβολικό διάκοσμο. Το ίχνος ενός περιστεριού διαγράφεται αχνά ενώ στο δεξιό μέρος ένα κλαδί με δρυόφυλλα και θελανίδι συμβολίζει την κυρίαρχη θλάσσηση του Πωγωνίου από τα δρυοδάση. Σε ένα σημείο της χάραξης του περιστεριού με έντεχνο τρόπο ιχνογραφείται ένα

ΟΧΙ για να τονιστεί η ιστορική συμβολή του ευρύτερου Πωγωνίου στο έπος του 1940. Το σήμα συμπληρώνεται με τον τίτλο ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ. Από την «διαβούλευση» αυτή ο Δήμαρχος καταγράφει παρατηρήσεις και προτάσεις που θα δοθούν στον καλλιτέχνη σαν τελική άποψη για την ολοκληρωμένη σχεδίαση του σήματος-ταυτότητας του Δήμου Πωγωνίου.

Μπορούμε να πούμε ότι η κεντρική ιδέα και οι επιλογές δίνουν μια καλή ταυτότητα του Δήμου. Το γεγονός ότι βρίσκεται σε μελέτη αυτή η διαδικασία τους πρώτους μήνες της λειτουργίας του νέου Δήμου, αποτελεί μια θετική ενέργεια στην προσπάθεια να δοθεί στο Δήμο μια ταυτότητα που να εκφράζει τα κύρια στοιχεία της ιστορίας και παράδοσης του Πωγωνίου.

ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Ζητούν τα ακριτικά χωριά και το ξεκομμένο Πωγώνι

Με έντονη διαμαρτυρία ζητούν να λειτουργήσει το Τελωνείο Δρυμάδων οι κάτοικοι των ακριτικών χωριών του Πωγωνίου αλλά και τα χωριά του ξεκομμένου Πωγωνίου μαζί με τα χωριά της Ζαγοριάς και της Λινζουριάς. Έστω και για λίγες ώρες το πρωί και το απόγευμα. Τώρα μάλιστα που προχωρούν οι εργασίες του δρόμου από τα σύνορα των Δρυμάδων προς Σωπική όπου ασφαλτοστρώθηκε ένα τμήμα και το Αλβανικό Τελωνείο λειτουργεί εκείθεν των συνόρων σε ένα καλαίσθητο και εξυπηρετικό λειτουργικά κτίριο. Είναι απαράδεκτο να ταλαιπωρούνται όσοι εργάζονται στην Ελλάδα και όσοι θέλουν να επισκεφτούν τα χωριά τους να οδηγούνται μέσω Κακαβιάς σε διαδρομή 5 ωρών αντί ελαχίστου χρόνου διαβάσεως μέσω Δρυμάδων. Τραγική και απαράδεκτη ήταν η τελευταία περίπτωση μεταφοράς νεκρού να ταφεί στα πάτρια εδάφη και παρέμεινε για ώρες στο Τελωνείο μέχρι να παρέμβη κάποιος αρμόδιος να διευκολύνει την μετακίνηση αυτή. Είναι και αυτό ένα δείγμα της απαράδεκτης κατάστασης μάλιστα για ομογενείς των πέραν των συνόρων χωριών. Ας επανεξετάσει το Υπουργείο το θέμα της επαναλειτουργίας έστω και για λίγες ώρες για να διευκολυνθούν οι ομογενείς μας και να συνεχίσει απρόσκοπτη η επικοινωνία με τον ξεκομμένο Ελληνισμό που αυτομόνη αποτελεί και ένα θέμα διατήρησης των δεσμών με τον εθνικό κορμό. Τέλος ας κάνει και ο Δήμος Πωγωνίου μια παρέμβαση για ένα θέμα που προέκυψε μέσα στα όρια του νέου Δήμου για ένα κομμάτι του ευρύτερου Πωγωνίου.

ΓΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Και πάλι το Πωγώνι στον ενεργειακό χάρτη!

Από δημοσιεύματα στον Τοπικό Τύπο των Ιωαννίνων ξαναεμφανίζεται το θέμα των ερευνών για κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου στο Νομό Ιωαννίνων. Μεταξύ των άλλων περιοχών που εμφανίζουν ενδιαφέρον είναι και η περιοχή Δελβινάκιου. Στο δημοσίευμα αναφέρεται και συνέντευξη του ομότιμου καθηγητή του πανεπιστημίου Κρήτης Αντώνη Φώσκολου στην οποία έκανε λόγο για βεβαιωμένα κοιτάσματα στην Ήπειρο (κυρίως στο Δελβινάκι) μεγέθους 30 δις κυβικών μέτρων πιστοποιημένο κοιτάσμα.

Για μια ακόμα φορά επανέρχεται το θέμα των υδρογονανθράκων στην επαρχία μας και πάλι γίνονται όνειρα για μια μεγάλη προοπτική ανάπτυξης. Η ιστορία έχει καταγράψει πολλές φορές στο παρελθόν σενάρια πετρελαιοπαραγωγής και... «σείχηδες», είδαμε πολλές φορές τα μηχανήματα και τα καλώδια αναπτυσσόμενα στην περιοχή μας που για μια στιγμή... εξαφανίστηκαν και χάσαμε την συνέχεια του ονείρου. Θα ζησουμε ακόμα ένα τέτοιο όνειρο και να δούμε πως θα ξυπνήσουμε! Και όπως λέει και ένα τραγούδι «να κάνεις όνειρα ποτέ δεν είναι αργά»!

Ως τότε ας δούνε οι εκπρόσωποί μας και κανένα μικρό αναπτυξιακό έργο και ένα συμμάζεμα των δημοτικών μας πραγμάτων μέσα σε ρεαλιστικό πνεύμα.

Στις περιπλανήσεις της σκέψης και της ανάμνησης θυμήθηκα εκείνον τον ταλαντούχο παρουσιαστή προγραμμάτων στην τηλεόραση Άλκη Στέα από το Ζαγόρι. Και ποιος δεν θυμάται εκείνο το χαιρετισμό «Ευτυχείτε» με τον οποίο συχνά άρχιζε και τελείωνε την παρουσίαση του προγράμματός του. Όταν τον πρωτοάκουσα γύρισα και εγώ πίσω στα παιδικά μου χρόνια και θυμήθηκα ότι μια τέτοια ευχή άκουγα πολλές φορές σε συγγενικά γεύματα και δείπνα, σε τραπέζια γάμου και σε «ζιαφέτια». Ήταν μια ευχή που έρχονταν από παλιά μια ευχή με παραδοσιακό νόημα και με υποβολέα την καρδιά και το φιλικό συναίσθημα.

Σε μια άλλη αναδρομή της σκέψης μου θυμήθηκα τη μάλε Τσιάντω από τη Μερόπη που καθισμένη

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Οι ευχές της καρδιάς και της παράδοσης

στην βεράντα του σπιτιού της τραγουδώντας παλιά τραγούδια και κοιτάζοντας απέναντι τις πλαγιές του Κουτσόκρανου, σταμάτησε για λίγο το τραγούδι και μονολόγησε:

«Να εκεί στα πλάγια του βουνού είχαμε τα σταροχώρα, τα σπέρναμε τον χινώπορο και όταν τελειώναμε κάναμε το σταυρό μας και λέγαμε μια ευχή, να μας αξιώσει ο Θεός να τα θερίσουμε»

Σκέφτομαι πόσο ανθρώπινες ήταν αυτές οι ευχές και πόσο βαθιά

από την καρδιά έβγαιναν και πόσο απηχούσαν την ανθρώπινη ανάγκη για ζωή. Θα πρόσθετα ακόμη μια παιδική μου ανάμνηση από την κατοχή.

Με τον παππού μου Σπύρο μια μέρα ξεκινήσαμε από την Πωγωνιανή να πάρουμε ασβέστη από ένα καμίνι που είχε κάποιος ασβεστοποιός στον Αη-Γιώργη του Κακόλακκου. Με πήρε μαζί του για παρέα μαζί με το άλογο που θα φορτώναμε τον ασβέστη. Στο

δρόμο εκεί κάπου στα Λύκοβα συναντάμε έναν πιστικό με ένα κοπάδι πρόβατα. Τότε ακούω τον παππού μου να τον χαιρετάει:

«Καλημέρα πατριώτη!». Και εκείνος του ανταπέδωσε τον χαιρετισμό.

Όταν προσπεράσαμε ρωτάω τον παππού μου:

- «Το γνωρίζεις αυτόν τον τόσο πάνο;»

- «Όχι» μου απάντησε.

- «Και γιατί τον χαιρετάς;» ξαναρωτάω.

- «Η καλημέρα παιδί μου είναι του Θεού»

Την θυμάμαι αυτή τη συζήτηση γιατί μου έκανε εντύπωση, πόσο η μοναξιά και η ερημιά και η ανάγκη για επικοινωνία φέρνει κοντά τους

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

«Θέλουμε να κάνουμε την Ελλάδα να ανέβει πολύ ψηλά. Δεν της αξίζει αυτό που γίνεται και ούτε αυτά που γράφουν»

(KAY & DEAN FAKATSELIS, NEW YORK)

Ο Ντίνος και η Κυριακή Φακατσέλη είναι από τις δεκάδες χιλιάδες Ελληνο Αμερικάνους τρίτης γενιάς που έχουν ρίζες από την Ελλάδα. Η Κυριακή από τα Κατετανανά Κρήτης και ο Ντίνος από το Ξηρόβαλτο του Πωγωνίου. Γεννημένοι και οι δύο στην Αμερική. Ζήσανε και μεγαλώσανε στο κέντρο του Ελληνισμού στην Αστόρια. Εκεί γνωρίστηκαν, ερωτεύτηκαν, αγαπήθηκαν και παντρεύτηκαν όπως όλα τα ζευγάρια, γόννοι της πρώτης γενιάς των Ελλήνων, που ήρθαν στις ΗΠΑ από τα τέλη του 18ου αιώνα κυνηγώντας το όραμα να ζήσουν το American Dream και το πέτυχαν δουλεύοντας σκληρά ολόκληρα 24ωρα.

Ακολουθώντας το παράδειγμα των γονιών τους ο Ντίνος και η Κυριακή πρόκοψαν στον κόσμο των επιχειρήσεων παραγωγής και προώθησης προϊόντων διατροφής, φτιάχνοντας τη μεγαλύτερη αλυσίδα τροφοδοσίας στη μεγάλη, πέραν του Ατλαντικού αυτή χώρα.

Με την δυναμική παρουσία και της συνεργατιάς τους Μαρίας Λόη (των γνωστών εστιατορίων στην Ελλάδα «Μ. Λόη»), το όνειρό τους αυτή τη φορά είναι μεγάλο και φιλόδοξο.

«Θέλουμε να κάνουμε την Ελλάδα να ανέβει πολύ ψηλά. Δεν της αξίζει αυτό που γίνεται και ούτε αυτά που γράφουν. Τα λένε και τα γράφουν αυτά γιατί δεν έχουν πάει ποτέ στην Κρήτη στα Κατετανανά»

Εδώ θα πρόσθετα, δεν έχουν πάει και στη Ήπειρο, στο Πωγώνι να νιώσουν τι θα πει Ελλάδα, τι θα πει φιλοξενία, Ελληνικό φιλότιμο. «Θέλουμε να πείσουμε κάθε Αμερικανό πως αν δε δει την Ελλάδα δεν έχει δει τίποτα στη ζωή του»

Τα τελευταία χρόνια, μαζί με την Μαρία Λόη, ετοιμάζουν τηλεοπτικές παραγωγές για την Αμερικανική τηλεόραση και το PBS. Ο στόχος τους είναι να διεθνοποιήσουν την Ελληνική μεσογειακή κουζίνα. Θέλουν να δείξουν στο κοινό, όχι απλές συνταγές από αυτές που είναι γεμάτα τα αμερικανικά κανάλια, αλλά κάτι γεύσεις φτιαγμένες από τους δώδεκα θεούς της Ελλάδας.

Ντίνος, Κυριακή, Μαρία, μαζί με εσάς νιώθουμε και εμείς περήφανοι, γιατί αντιπροσωπεύετε το μεγάλο, αθόρυβο και πολυπληθές διαμνημόκοιμα του Ελληνισμού της Αμερικής, που ακόμα αντιστέκεται, που δεν έχασε την καταγωγή του, που έχει όραμα και πίστη στις διαχρονικές αξίες του Ελληνικού πολιτισμού. Σας ευχαριστούμε.

Θα σας προτείναμε για το προσεχές καλοκαίρι, να επισκεφτείτε το Πωγώνι, Να βρεθείτε στον τόπο αυτό τον Αύγουστο για να γνωρίσετε και να ζήσετε από κοντά τα παραδοσιακά πανηγύρια και γλέντια. Να δοκιμάσετε τις περίφημες Πωγωνήσιες πίτες, να χαρείτε την ομορφιά της φύσης, να σεργιανίσετε τα χωριά και τους οικισμούς που βρίσκονται εναρμονισμένα σε ένα παρθένο φυσικό περιβάλλον, να ταξιδεύετε εκεί που σταματάει ο χρόνος, τότε που η ζωή ήταν απλή και ανθρώπινη.

Να γνωρίσει και να προσκυνήσει ο Ντίνος τα προγονικά κατάλοιπα. Να δει τέλος από κοντά τα μισογκρεμισμένα ντουβάρια που μαρτυρούν ακόμα το διάφορο πέτρινο αρχοντικό σπίτι που έχτισε το 1918 στο Ξηρόβαλτο ο προπάππος του Θανάσης Φακατσέλης, γυρίζοντας από την Αμερική στο χωριό μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο.

Αθήνα Μάρτιος 2011-04-04 Κώστας Ζ. Φακατσέλης

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 18/3/2001
ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ 1981, 1991

Τέως Δήμος-Κοινότητες	2001	1991	1981
Δελβινάκι	744	921	884
Αγία Μαρίνα	176	186	206
Αγ. Κοσμάς	46	106	88
Αργυροχώρι	13	39	32
Βασιλικό	254	418	507
Βήσσανη	428	364	417
Δημόκορη	90	137	65
Δολό	71	46	77
Δρυμάδες	117	82	87
Κακόλακος	13	27	37
Καστανή	185	292	275
Κάτω Μερόπη	67	99	137
Κεράσσοβο	64	124	85
Κεφαλόβρυσο	1044	1126	1062
Κρυονέρι	125	156	122
Κτίσματα	336	235	251
Λάβδανη	132	122	192
Λίμνη	133	142	199
Μαυρόπουλο	176	173	235
Μερόπη	19	67	88
Ορεινό-Ξηρόβαλτο	49	90	105
Παλιόπυργος	93	100	95
Περιστέρι	132	93	171
Ποντικάτες	36	115	95
Πωγωνιανή	583	583	608
Ρουμιά	55	57	46
Σταυροκιάδι	89	32	53
Στρατίσινα	92	158	75
Τεριάχι-Σταυροδρόμι	42	44	54
Φαράγγι	29	27	49
Χαραυγή	126	154	206
Ωραιόκαστρο	76	114	116
Σύνολον	5635	6429	6727

Δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο 2001 μετά την τελευταία απογραφή του Μαρτίου 2001 με το παρακάτω σχόλιο:

«Τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής δεν αντέχουν σε οποιαδήποτε κριτική από την οποία μπορούν να βγουν κάποια συμπεράσματα για την δημογραφική εικόνα των χωριών του Πωγωνίου. Είναι γνωστό πως είναι προϊόν μιας προσπάθειας αλλοιώσεως των στοιχείων του πληθυσμού, με κύριο στόχο την απολαβή κάποιων ενισχύσεων που δίνει η Πολιτεία στις Κοινότητες και στους Δήμους. Τα στοιχεία αυτής της απογραφής, όπως και της προηγούμενης θα μπερδεύουν τους ιστορικούς του μέλλοντος και θα αναζητούν για ορισμένα χωριά, τα αίτια της...αύξησης του πληθυσμού! Μπορούμε όμως να καταλάβουμε πως σε ορισμένους οικισμούς των τέως Κοινοτήτων «Επέτυχε» η εκστρατεία αύξησης του πληθυσμού! Σε μερικές έγινε και μπόλιασμα από αλλοδαπούς και «εισαχθέντες». Η αλήθεια πρέπει να καταγραφεί. Δεν καταγράφονται βέβαια στρατιώτες, αστυνομικοί και τελωνειακοί. Καταγράφονται όμως οι οδηγοί των πούλμαν που μετέφεραν τους απόδημους! Σίγουρα όλοι οι αναγνώστες μας θα ρίξουν μια ματιά στα στοιχεία της απογραφής. Και θα κάνουν συγκρίσεις και κρίσεις των στοιχείων. Γνωρίζοντας όμως την πραγματική κατάσταση των χωριών τους θα μπουν στον προβληματισμό, για το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας αλλοίωσης των πραγματικών απογραφικών στοιχείων της επαρχίας μας. Πολλοί, θα κουνήσουν με θλίψη το κεφάλι, όπως και μερικοί θα είναι ικανοποιημένοι από αυτή την επιτυχία! Τελικά, για την επαρχία μας με όλη αυτή την κινητοποίηση το συνολικό αποτέλεσμα είναι αρνητικό».

Ας περιμένουμε τώρα τα αποτελέσματα της απογραφής του Μαΐου για να κάνουμε τα νέα σχόλια για τα δημογραφικά του νέου Δήμου.

Το χρυσό μας το Πωγώνι

Ο Καλλικράτης ρε παιδιά
Θα φέρει λύπες και χαρά
Τί τάχα θα μας περιμένει
Κανείς δεν ξέρει τι θα γίνει
Το Πωγώνι μεγαλώνει
Τα πλοκάμια του απλώνει
Φεύγει ο παλιός ο πόνος
Άνοιξε καινούργιος δρόμος
Με την Καλλικρατική του αγκαλιά
Θα αγκαλιάσει όλα τα χωριά
Χωριά που του τα είχανε στερήσει
Και τα κάνανε άλλη χρήση
Πωγώνι ήτανε από τη Διπαλίτσα
Και πιο κάτω ίσαμε τη Ζίτσα
Με τον Καλλικράτη την αστροφεγγιά
Πωγώνι φθάνει από Νεγράδες ως Κακαβιά.
Με αυτόν τον Καποδίστρια
μας ισοπέδωσε μια ερπύστρια
Με τον Κώστα τον Καράλη
Θα σηκώσουμε κεφάλι.
Με την καλοπροαίρετη Αρχή
Και την Διοικητική του αντοχή
Με τη γλυκεία μας νεολαία
Θα αξιοποιήσουμε όλα τα ωραία.
Το Πωγώνι μας να αναβιώσει
Πριν καλά καλά νυχτώσει
Με την καθαρότητα της Φύσης
Που δεν μπορείς αλλού να ζήσεις.
Με το φυσικό περιβάλλον μας
Το καλύτερο της Ελλάδας μας.
Για αυτό μαζί όλοι μια αγκαλιά
Για το χρυσό μας Πωγώνι όπως παλιά.
Σε μια άριστη συνεργασία
Και τη νέα Δημαρχία
Θα συνεργαστούμε άριστα καλά
Τοπικές κοινότητες όπως παλιά.
Την καθαρότητα του βουνού
Την Κουλάδα του Γορμού
Με τις γλυκές ομορφιές του
Και τις αξιόλογες σπηλιές του
Να αξιοποιήσουμε στα βουνά τα ορυκτά
Και να γυρίσουν στα χωριά μας τα παιδιά
Να πανηγυρίσουμε Πωγωνίσια όπως παλιά
Μέσα στου Καλλικράτη την αγκαλιά.

Λίμνη Πωγωνίου 18-2-2011

Νικόλαος Χρήστου Κυρίτης

Συνταξιούχος Γραμματέας

Κοινότητας Λίμνης

Παλιά Πωγωνήσια Ποίηση

ΑΠ' ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟ ΡΕΜΜΑ

Στῆς ζήσης μου τῇ θλιβερῇ τῇ στρατά
σέρνοντας τὰ κουρασμένα βήματά μου,
σταμάτησα, γιὰ νὰ κυτᾶξω, τάχα;
τί παίρω ἀπ' τῇ ζωῇ κοντά μου;....

Καὶ εἶδα τότε μέσα στὴν καρδιά μου,
κεράκια ἀμέτρητα, πού ἔχουν σβύσει,
καντήλια πένθιμα νὰ καίν' βαθεῖά μου,
γί' ἀγάπες, ὅπου ἔχουν ξεψυχήσει!.

Εἶδα χαρὲς κι' ἐλπίδες πεθαμένες
καὶ κίνησαν γι' αὐτὸ τὰ δάκρυά μου....
μὲ βότανο τῆς λησμονιᾶς φαρμακωμένες....
τίποτες ζωντανὸ νὰ μὴν κρατῶ κοντά μου.

Ἔτσι διαβάτης τῆς ζήσης μου τὸ δρόμο
ξανατραβῶ, πού χάραξε ἡ μοῖρα....
...μὰ καὶ στὸ τέρμα του σὺν φθάσω, μ' ἕνα πόνο,
θὰ δῶ ἀπὴν ζωὴ πῶς τίποτε δὲν πῆρα

Θ. Γ. Διάφορ

Φ.τ.Π. Φ. 40 / 17-7-1932

ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Τὴν ὥρ' ἀορὰ τὸ δειλινὸ
σὺν φεγγοτρεμουλιάζει
στὸ φῶς του τὸ δροσερὶνὸ
ὃ "ἔλιος πρὸς πλαγιάζει.
Κι' ἀπὸ τῆς Δύσης τὸ βουνὸ
ἢ νύχτα πλησιάζει
καὶ ὅλα τ' ἀγκαλιάζει
στὸν πέπλο τῆς τῶν σκοτεινῶ!

Τὴν ὥρ' αὐτὴ πού τὸ ὄρεον
σκοπὸν τ' ἀγρόνι λείπει
καὶ τῆς Βρυούλας τὸ νερό
στὴ θολοσιὰ ἀρροκλέει...
Στοχάζομαι στὸν φωτεινὸ
κι' αἰώνια ἀνθισμένο
τὸν κόσμο τὸν κρυμμένο
μὴν δὲν οὐρανὸ!!

Μανώλης Βησιανιώτης

Φ.τ.Π. Φ 129 / 20-5-1934

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παιώνια

Τηλ.: 26570 22007
26570 22009
693 2456438
697 3992996

www.paionia.gr
fax: 26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

GRAND SERAI
Congress & Spa

Ιωάννινα

Κωστούλης
COTTAGE & HITS SPECIALISTS

Καλό Πάσχα

ΠΡΕΒΕΖΑ

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ οφείλω στους λόγιους και συγγραφείς κ.κ. Αθανάσιο Δέμο, Ιωάννη Παπαϊωάννου, Γεώργιο Σιομπότη και Νίκο Υφαντή για την πλούσια και εκτεταμένη βιβλιοκριτική του βιβλίου μου «Επιχειρηματικές Διαδρομές στα προπολεμικά Γιάννενα», που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα «Πρωινός Λόγος» Ιωαννίνων. Η θετική κριτική τους με ενισχύει και στην προσπάθεια να επιχειρήσω την παρουσίαση ανάλογης εργασίας μου και για το Πωγώνι. Ο λίγος χώρος της εφημερίδας μου δεν αρκεί, χωρίς περικοπές, να παρουσιάσω την όλη βιβλιοκριτική τους. Όμως εκτιμώ ιδιαίτερα την προσφορά τους και το ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ είναι μια από καρδιάς εκδήλωση προς τους αξιόλογους αυτούς λόγιους που ασχολήθηκαν με το έργο μου αυτό.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Αυτή την περίοδο, οι πολιτιστικοί φορείς εκδίδουν ημερολόγια με διάφορα τοπικά θέματα. Παρακαλούμε τους Πωγωνήσιους φορείς που εκδίδουν τέτοια Ημερολόγια να μας στείλουν ένα αντίτυπο για το αρχείο της εφημερίδας μας και να το παρουσιάσουμε στις σελίδες μας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

* Ημερολόγιο του Πολιτιστικού Συλλόγου Γεροπλάτανου Ιωαννίνων «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ», Κομψό καλαίσθητο με εξι φύλλα διμηναία διακοσμημένο με φωτογραφίες από τη ζωή και δράση του χωριού, συνεχίζει μια παράδοση για πολλά χρόνια.

* Ημερολόγιο της Αδελφότητας Δρυμαδιωτών, ένα πολυσέλιδο ημερολόγιο τοίχου γεμάτο ιστορία και παράδοση από κείμενα του Δρυμαδιώτη φιλόλογου και συγγραφέα Θανάση Δέμου. Χωρίς φωτογραφίες, αλλά συλλεκτικό για όσους μελετούν την ιστορία και την παράδοση του Πωγωνίου.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝ. ΔΕΜΟΥ
ΣΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Είναι γνωστά τα δημοσιεύματα του συμπατριώτη μας φιλόλογου και συγγραφέα Αθανάσιου Δέμου στην εφημερίδα των Ιωαννίνων «ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ» με διάφορα θέματα ιστορίας και γλώσσας. Λόγω του ενδιαφέροντος και της επικαιρότητας

αυτών περισσότερα από 12 άρθρα από αυτά έχουν αναδημοσιευθεί στην εφημερίδα «ΓΑΛΑΝΑ ΧΑΡΑΚΙΑ» των Κρητών Λογοτεχνών μέχρι σήμερα. Είναι μια είδηση με Πωγωνήσιο ενδιαφέρον που έφθασε μέχρι την Κρήτη. Συγχαίρουμε τον συμπατριώτη λόγιο και συγγραφέα για αυτή την παρουσία σε ευρύτερο λογοτεχνικό χώρο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε της θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη, ενθάρρυνση και ενίσχυση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΤΩΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΩΝ

Έχοντας συγκεντρώσει ένα αρκετά πλούσιο υλικό για τις εμπορικές δραστηριότητες των Πωγωνήσιων, με πληροφορίες, κατάστιχα, επιστολόχαρτα, διαφημίσεις και φωτογραφίες τόσο στα χωριά του Πωγωνίου όσο και σε άλλες περιοχές εντός και εκτός Ελλάδας, είναι επιθυμητή κάθε συμβολή στον εμπλουτισμό του υλικού αυτού. Μέσα από την εφημερίδα παρακαλώ τους συμπατριώτες Πωγωνήσιους αν έχουν τέτοια στοιχεία ξεχασμένα στα σεντούκια (φωτογραφίες κατάστιχα, φακέλους αλληλογραφίας, τιμολόγια, αποδείξεις κλπ) να μου στείλουν ένα αντίτυπο, ή να αντιγράψω ο ίδιος με επιστροφή τα πρωτότυπα. Έτσι θα καταστεί δυνατή η αρτιότερη σύνθεση της έκδοσης.

Για τους φίλους αναγνώστες και συμπατριώτες παραθέτουμε ένα δείγμα αυτής της καταγραφής που επιχειρούμε. Είναι μερικές σφραγίδες της εμπορικής δραστηριότητας Πωγωνήσιων.

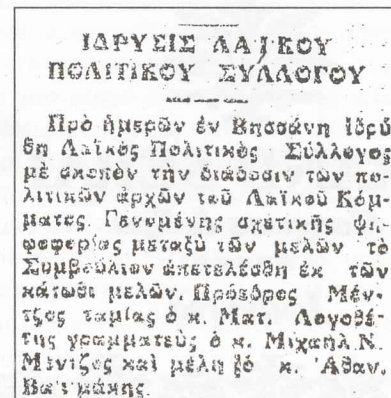
ΔΙΑΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Από τις εκδόσεις της ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ θα διατεθούν δωρεάν ορισμένα από τα βιβλία σε βιβλιοθήκες Πωγωνήσιων φορέων. Όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να μας ειδοποιήσουν γνωρίζοντας και τον τρόπο παραλαβής.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ 2ο ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΜΕΡΟΠΗΣ

Από τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μερόπης ετοιμάζεται το Δεύτερο Τετράδιο Μερόπης με θέματα και περιεχόμενο από την ιστορία και παράδοση του χωριού. Είναι μια προσπάθεια καταγραφής της τοπικής ιστορίας του χωριού με κείμενα, μαρτυρίες και καταγραφές της Μερόπης.

Και μια παλιά ...πολιτική είδηση!

Φ.Τ.Π. Φ 134/ 1-10-1934

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

32η συνέχεια

Συνεχίζοντας αυτή την αναδρομή στη Ιστορία του τόπου μας με πληροφορίες για εκείνο το γεγονός που συνέβη στη Βήσσανη τα Χριστούγεννα του 1944, με τη σύλληψη και κράτηση από τις επικρατούσες ΕΑΜικές αρχές, αντιφρονούντων στο σπίτι του Τζάκου, για να προσθέσουμε και ένα ακόμη στοιχείο. Γράψαμε ότι υπήρξε η φημολογία ότι το κτίριο ήταν υπονομευμένο με εκρηκτικά για την ανατίναξη του σε περίπτωση κάποιων εξώθεν καταδρομικής επέμβασης. Η έρευνα έβγαλε την εξής είδηση. Ένα Βησσανιώτικο παιδί ο Κων. Κοτούλης, από περιέργεια ή από ανησυχία και περνώντας από μια παλιά κρυφή έξοδο του κτιρίου στο παρακείμενο ρέμμα, από τον καιρό της Τουρκοκρατίας, πέρασε σε υπόγειες αποθήκες του κτιρίου όπου διαπίστωσε ότι ήταν αποθηκευμένα όπλα και πυρομαχικά σε αρκετές ποσότητες και καλά συσκευασμένα. Προφανώς ήταν οπλισμός του ΕΛΑΣ κρυμμένος από την ΕΑΜική οργάνωση για τον «Τρίτο Γύρο». Αυτό το μολογούσε αργότερα σε κάποιες εκμυστηρεύσεις του. Ίσως αυτό, ασφαλώς το γνώριζαν και κάποιοι κομματικοί παράγοντες και σκόπιμα ή από πρόθεση τρομοκράτησης των κρατούμενων διαδόθηκε ότι το κτίριο ήταν παγιδευμένο. Μια ακόμη υπόθεση που μπορεί να γίνει είναι, ο οπλισμός αυτός που ήταν εκεί αποθηκευμένος να μεταφέρθηκε αργότερα και μετά της Υπαπαντής στην Κάτω Μερόπη όπου όπως σε άλλο σημείο αυτής της καταγραφής αναφέρθηκε, κρύφτηκε στο Κοιμητήριο της Εκκλησίας του χωριού και σε άλλες θέσεις. Η φημολογία για υπονόμηση του κτιρίου όπου ήταν κρατούμενοι οι αντιφρονούντες είχε τρομοκρατική πρόθεση.

Η ιστορική αναδρομή με την απόσταση του χρόνου, δίνει λίγη μόνο ευκαιρία από ενθυμήσεις ή και μαρτυρίες να συμπληρωθούν και άλλα στοιχεία. Το γεγονός όμως της κράτησης αντιφρονούντων από την περιοχή στο σπίτι του Τζάκου στη Βήσσανη παραμονές των Χριστουγέννων του 1944, δεν αμφισβητείται και αποτελεί μια σκοτεινή σελίδα εκείνης της εποχής που οι κατακτητές είχαν αποχωρήσει πλέον από την περιοχή και τη χώρα, και όλες αυτές οι παράλληλες ιστορίες δεν έχουν καμιά σχέση με την Εθνική αντίσταση όπως αναγνωρίστηκε με νόμο πριν από λίγα χρόνια. Οι μυθοπλασίες κάποιων ιστορικών της ΕΑΜικής πλευράς, η πλαστογράφηση των γεγονότων, η απόκρυψη των εγκλημάτων, και η έντεχνη και προκλητική προπαγάνδα καταπίπτουν πλέον από έλλειψη αξιοπιστίας όπως αποκαλύπτονται πλέον σήμερα από πολλές νέες πηγές που ανασύρουν οι μελετητές σε ξένα και ντόπια αρχεία και προσωπικές μαρτυρίες. Εκείνο που βγαίνει από τα νέα στοιχεία είναι ότι οι ανακρίβειες που καταγράφηκαν από στρατευμένους ιστοριογράφους της ΕΑΜικής και Κομμουνιστικής πλευράς για συγκεκριμένα γεγονότα αποδεικνύονται αναληθή και ψευδή, δίνουν δε την αφορμή για αμφισβήτηση και μεγαλύτερου μέρους αυτής της κατευθυνόμενης ιστοριογραφίας.

Η επεξεργασία των καταγραφών που επιχειρήσαμε μέσα από την εφημερίδα μας, με κάποια επεξεργασία και συνέχιση της έρευνας αποτελεί υλικό για ένα βιβλίο συμβολή στην ιστορία του Πωγωνίου, και ελπίζουμε να φθάσει κάποτε στην έκδοση. Επαναλαμβάνουμε ότι η ιστορία αυτή με την απόσταση του χρόνου αναφέρεται στην περίοδο της κατοχής και μόνο, για να μη χαθούν στο κενό κάποια γεγονότα που σκόπιμα και από συσκότιση της αλήθειας έμειναν στην αφάνεια.

Μέχρι να συμπληρωθεί αυτή η έρευνα και καταγραφή είναι δεκτή κάθε συμβολή προσωπικής μαρτυρίας και ενθύμησης η οποία και θα αναφερθεί επώνυμα.

ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΩΝ

Προπολεμικό καφενείο κάπου στο Μοναστηράκι Αθηνών (αν υπάρχουν τέτοια ενθυμήματα ευχαρίστως θα τα δημοσιεύαμε)

Αυτή είναι...αναπτυξιακή είδηση!
ΦΑΡΜΑ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΓΑΪΔΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΜΟΥΛΑΡΙΩΝ!

Ετοιμάζεται από νέους κτηνοτρόφους
επιχειρηματίες στο Πωγώνι

Μια πρωτότυπη επένδυση ετοιμάζει ομάδα νέων κτηνοτρόφων επιχειρηματιών στο ακριτικό Πωγώνι. Μελετά να δημιουργήσει φάρμα εκτροφής γαϊδάρων και μουλαριών, με σκοπό αφενός το ευεργετικό γάλα της γαϊδούρας, κυρίως όμως την αναπαραγωγή του υπό εξαφάνιση ζώου που μπορεί πολλά να συνεισφέρει στην ανάπτυξη του ορεινού τουρισμού στην περιοχή, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει δεχθεί πολλά και ισχυρά πλήγματα. Με σχετικά μικρό κόστος μέσα στην φιλοξενία για επενδύσεις οικονομική κρίση οι Ηπειρώτες επιχειρηματίες προσδοκούν στην έλευση επισκεπτών, που θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν βόλτες με τα ζώα σε ορεινές απρόσιτες στα τροχοφόρα, περιοχές και να θαυμάσουν την απaráμιλλη φυσική ομορφιά της περιοχής μας, προωθώντας τον εναλλακτικό τουρισμό, ο οποίος αναπτύσσεται ραγδαία και στη χώρα μας.

«Τα γαϊδούρια και τα μουλάρια είναι είδος προς εξαφάνιση πλέον. Μια επένδυση σε αυτό, μπορεί να φέρει ευεργετικά αποτελέσματα για τον τόπο» σημειώνουν στον «Π.Λ.» οι εμπνευστές του εγχειρήματος.

Αυτά αντλήσαμε από δημοσίευμα της εφημερίδας «Πρωινός Λόγος» Ιωαννίνων χωρίς να αναφέρονται οι φιλόδοξοι επιχειρηματίες και η θέση της «Φάρμας των ζώων»!

Μεταξύ των άλλων στο δημοσίευμα γίνεται ειδική αναφορά στο γάλα:

«Σημειώνεται πως το γάλα της γαϊδούρας είναι ιδιαίτερα ευεργετικό, αφού χρησιμοποιείται στην παρασκευή καλλυντικών. Ήδη στη Νιγηρία Σερρών, το Λαγκαδά, την Έδεσσα και την Καρδίτσα, παράγεται γαϊδουρινό γάλα, το οποίο είναι ιδανικό και για όσα νεογνά έχουν αλλεργίες στα αγελαδινό. Παράλληλα θεραπεύει και άλλες ασθένειες, όπως κοκίτη, δερματοπάθειες κ.ά.»

Σε αναμονή λοιπόν της υλοποίησης της νέας επενδυτικής προσπάθειας των νέων κτηνοτρόφων στη φάρμα γαϊδουριών και μουλαριών. Ομολογουμένως έχει κάποια ιδιαιτερότητα η επένδυση και η συμβολή της στην τουριστική ανάπτυξη και την προσέλκυση τουριστών!

Μία φωτογραφία από Λεύκωμα 1914

Η γέφυρα ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ (Βοϊδοποτάμου), ο Ελληνικός Σταθμός επί των Ελληνο-Βορειοηπειρωτικών (Αλβανικών) συνόρων.

ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟ Κ. Ι. ΝΤΑΛΛΑ ΣΤΗ ΜΕΡΟΠΗ

Είχαμε την ευκαιρία για μια επίσκεψη στη Μερόπη με τον αντιδήμαρχο Πωγωνίου κ. Ι. Ντάλλα για μια πρώτη πολιτιστική γνωριμία με το έργο του εκεί Εξωραϊστικού Συλλόγου Μερόπης. Επισκέφθηκε το Μουσείο Μερόπης στο κτίριο του παλιού σχολείου που ανακηρύχθηκε Διατηρητέο Μνημείο από το υπουργείο Πολιτισμού και αποκαταστάθηκε με μελέτη της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων με δαπάνες του

Η βιβλιοθήκη

Υπουργείου και των Φορέων της Μερόπης. Με τον πρόεδρο του Συλλόγου κ. Χαράλαμπο Κωστούλα και τον τοπικό Σύμβουλο κ. Βασ. Ζήκα περιήλθε όλες τις αίθουσες και ενημερώθηκε για τα εκθέματα και τις συλλογές. Στη συνέχεια μετέβησαν όλοι στην Βιβλιοθήκη Μερόπης στο κέντρο του χωριού και ενημερώθηκε για το περιεχόμενο της βιβλιοθήκης, περί τα 2500 βιβλία, και το έργο που επιτελείται στη συγκέντρωση βιβλίων και στη χρήση της βιβλιοθήκης. Ακολούθησε μια ενημερωτική συζήτηση στο Κοινοτικό καφενείο για τα Πολιτιστικά θέματα του χωριού αλλά και γενικότερα για τις προσπάθειες των φορέων σε διάφορους τομείς αναγκών του χωριού με τελευταίο εκτελούμενο έργο την δημιουργία οίκου φιλοξενίας χωριανών και επισκεπτών.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΙΔΗΣΗ

Λίγο πριν συμπληρώσουμε την ύλη αυτού του φύλλου είχαμε μια σύντομη συνάντηση με τον Περιφερειάρχη κ. Αλέξανδρο Καχριμάνη στο γραφείο του, ο οποίος μας πληροφόρησε ότι οι εργασίες στα ιερά Μνημεία των Μοναστηριών και Εκκλησιών που έχουν αποφασιστεί θα συνεχίσουν και ότι είναι εξασφαλισμένη η πίστωση που έχει προβλεφθεί.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΠΟΝΤΙΝΗ

ΑΓΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ

Απολλωνίας 21 - 453 32 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

e-mail: nikibodini@mail.com

Τηλ.: 26510-44778 - Κιν.: 6948574054

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ

ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ
«ΤΟ ΣΤΕΚΙ ΤΟΥ ΚΑΡΛΑΣΗ»

(το παλιό μαγέΡΙκο του Τόμου)

Καφέ-Εστιατόριο-Ψησταριά

Καθημερινά

Τηλέφωνα: 26570- 31416

Κινητό 6974106569

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Το μικρό ζεστό και φιλικό παραδοσιακό καφενείο

«ΤΟ ΑΣΤΡΟΝ»

Κωλέττη 11 (κοντά στο ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ)

Εκεί θα βρείτε και την εφημερίδα μας

Και μπορείτε να δώσετε συνεργασίες και αγγελίες

Μαρτιάτικα του Πωγωνίου!

- ✓ Δεν μας ξάφνιασε ο Μάρτης με ακραία καιρικά!
- ✓ και ταπαλούκια στους φράχτες απείραχτα!
- ✓ Χωρίς παγωνιές και καταιγίδες
- ✓ Ευεργετικός για την κτηνοτροφία
- ✓ Καιοικονομικός!
- ✓ Να δούμε τι Πάσχα θα μας φέρει
- ✓ Πάντα απροσδόκητος ο ανοιξιάτικος καιρός.

- ✓ Ξανά το όραμα γιαπετρέλαιο!
- ✓ Θυμίζει το πείραμα του Παυλώφ!
- ✓ Για να λαρώνουμε και να ελπίζουμε
- ✓ Και να ονειρευόμαστε ξύπνιοι.
- ✓ Εντοράντα και γκαζάδικα!
- ✓ Εμπόριο ελπίδων.
- ✓ Ξεχνώντας τα μικρά και θετικά αυτονόητα!

- ✓ Είδηση πρώτη και....τελευταία!
- ✓ Κλείνουν και άλλα σχολεία στο Πωγώνι
- ✓ Από τα τελευταία που μας έμειναν
- ✓ Μένουν οι παλιές αναμνήσεις
- ✓ Και σφραγίζουν οι....στατιστικές!
- ✓ Και τα μνημεία ενός αγώνα για μόρφωση!

- ✓ Αλλά μας έρχονται τα.....γαϊδούρια!
- ✓ Και τα μουλάρια!
- ✓ Και ποιος θα είναι όπως έλεγαν οι παλιοί
- ✓ «Για το γαϊδαρό καβάλα»
- ✓ Αν δεν τινάξει και αυτός τα....πέταλα!!

- ✓ Να γίνει περισσότερο πιεστικό το αίτημα...
- ✓ Για το Τελωνείο Δρυμάδων
- ✓ Για το όλο Πωγώνι
- ✓ Το ξεκομμένο και εξορισμένο
- ✓ Να το φωνάξουμε, να ακουστούμε.

- ✓ Σε λίγο και πίστα Μοτο-Κρος!
- ✓ Για θέαμα και χαβαλέ
- ✓ Και για τα νεύρα των νέων
- ✓ Να γίνει ευρύτερα γνωστό
- ✓ Είναι θετικό σαν ιδέα.
- ✓ Νεωτερίστικη και δοκιμασμένη.
- ✓ Καλοδεχούμενη.

- ✓ Φάγαμε και τον Μάρτη
- ✓ Και προσμένουμε το Άγιον Πάσχα
- ✓ Το Χαρμόσυνο της Αναστάσεως μήνυμα
- ✓ Την ελπίδα και την προσμονή του καλύτερου
- ✓ Το παραδοσιακό φάρμακο της κρίσης.
- ✓ Της κάθε κρίσης.

- ✓ Και είναι τώρα η ώρα
- ✓ Να ευχηθούμε «Καλή Ανάσταση»
- ✓ Με υγεία και ευτυχία για όλους
- ✓ και για το Πωγώνι ελπίδα και κουράγιο!

K.X.K.

Παραδοσιακός Ξενώνας

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΧΙΖΑΣ

Τηλ.: 26570-41463-41591

fax: 41440 - κιν.: 6945-851131

www.panoramapogoni.com